

Číslo: 8132/2021-2022

SPRÁVA
o výsledkoch školskej inšpekcie
vykonanej v dňoch **od 20. 06. 2022 do 21. 06. 2022**

Názov kontrolovaného subjektu	
Stredná odborná škola obchodu a služieb Jána Bocatia, Bocatiova 1, Košice	
Zriaďovateľ	Košický samosprávny kraj

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

Ing. Martina Zeteková, riaditeľka školy

MVDr. Erika Brnová, zástupkyňa riaditeľky školy

Mgr. Roman Blaško, zástupca riaditeľky školy

V súlade s poverením na **tematickú** inšpekciu č. 8132/2021-2022 zo dňa 14. 06. 2022 **inšpekciu vykonali:**

Ing. Liana Pírová, školská inšpektorka, ŠIC Košice

Ing. Henrieta Uličná, školská inšpektorka, ŠIC Košice

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKČIE

Ukončovanie štúdia v strednej odbornej škole – realizácia záverečných skúšok

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Kontrolovaným subjektom bola štátna stredná odborná škola (SOŠ) s vyučovacím jazykom slovenským. Tematická inšpekcia bola realizovaná v učebnom odbore (UO) 6444 H čašník, servírka s celkovým počtom žiakov 7. Záverečnú skúšku (ZS) v kontrolovanom UO konalo spolu 6 žiakov, z nich sa v duálnom vzdelávaní pripravovali 2 žiaci vykonávajúci odborný výcvik (OVY) na pracovisku praktického vyučovania, 3 žiaci vykonávali Ovy na základe zmluvy v 3. ročníku na pracovisku iného zamestnávateľa¹ a 1 žiak prevažne v stredisku praktického vyučovania kontrolovanej SOŠ². V systéme duálneho vzdelávania (SDV) pripravoval žiakov v kontrolovanom UO 1 zamestnávateľ³. Na preverenie praktických zručností a schopností všetkých žiakov a pre teoretickú časť ZS bola zriadená 1 skúšobná komisia. Témy pre jednotlivé časti ZS neboli vypracované osobitne pre žiakov v SDV a osobitne pre žiakov,

¹ Novitech Partner, Moyzesova 58, Košice;

² kpt. Nálepku 19, Košice;

³ Promenáda, a. s. Hotel Yasmin, Tyršovo nábrevie 1, Košice;

ktorí sa nevzdelávali v SDV. ZS sa nezúčastnil 1 žiak, ktorý neukončil úspešne posledný ročník vzdelávacieho programu príslušného UO.

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

Pripravenosť školy na záverečnú skúšku

1. Pripravenosť školy na záverečnú skúšku			
		Áno	Nie – negatívne zistenia
1.1	<i>Dodržanie termínu na vymenovanie</i>		
✓	predseda skúšobnej komisie (SK) bol vymenovaný v stanovenom termíne	☒	
1.2	<i>Vypracovanie tém na jednotlivé časti záverečnej skúšky</i>		
✓	členenie záverečnej skúšky na teoretickú a praktickú časť	☒	
✓	na jednotlivé časti ZS boli témy vypracované v stanovenom počte	☒	
✓	na návrh predsedu predmetovej komisie riaditeľ SOŠ schválil témy na jednotlivé časti ZS s uvedením učebných pomôcok	☒	
✓	témy boli vyhotovené na základe vzdelávacích štandardov pre praktickú prípravu uvedených v príslušnom štátnom vzdelávacom programe pre odborné vzdelávanie a prípravu	☒	
1.3	<i>Predloženie tém záverečnej skúšky na vyjadrenie vecne príslušnej stavovskej organizácii alebo profesijnej organizácii</i>		
✓	riaditeľ SOŠ predložil témy na vyjadrenie vecne príslušnej SO/PO	☒	
✓	riaditeľ školy predložil témy na vyjadrenie vecne príslušnej SO/PO v termíne	☒	
1.4	<i>Vyjadrenie vecne príslušnej stavovskej organizácie alebo profesijnej organizácie k obsahu tém záverečnej skúšky</i>		
✓	vecne príslušná SO/PO Republiková únia zamestnávateľov sa k obsahu ZS vyjadrila	☒	
✓	vecne príslušná organizácia sa k obsahu ZS vyjadrila v určenom termíne	☒	

Republiková únia zamestnávateľov ako profesijná organizácia po komparácii tém jednotlivých častí ZS s výkonovými štandardami štátneho vzdelávacieho programu (ŠVP) pre odborné

vzdelávanie a po posúdení súladu profilu absolventa a jeho kompetencií zadanými zamestnávateľom pre povolanie a pracovné činnosti, na ktoré UO žiakov pripravuje, vyjadrila súhlasné stanovisko k obsahu ZS pre kontrolovaný UO.

Témy na praktickú časť ZS vypracoval majster odborného výcviku (MOV) v spolupráci s učiteľmi odborných predmetov a témy na teoretickú časť skúšky vypracovali učители odborných predmetov v spolupráci s MOV.

Schválené témy pre jednotlivé časti ZS boli pre žiakov v SDV a pre žiakov mimo SDV rovnaké a boli vyhotovené na základe vzdelávacích štandardov uvedených v príslušnom ŠVP pre odborné vzdelávanie a prípravu.

Organizácia záverečnej skúšky

1. Organizácia záverečnej skúšky		Áno	Nie – negatívne zistenia
2.1	dodržanie termínu konania ZS v riadnom skúšobnom období	☒	
2.2	vykonanie jednotlivých častí ZS v stanovenom poradí	☒	
2.3	organizovanie a trvanie jednotlivých častí ZS	☒	

Žiaden zo žiakov (6), ktorí sa zúčastnili ZS nebol so zdravotným znevýhodnením, preto nebolo potrebné upravovať podmienky skúšky.

Priebeh záverečnej skúšky

Praktická časť ZS bola realizovaná po dohode so zástupcom zamestnávateľa⁴ na pracovisku školy⁵ vo vhodných priestoroch, v ktorých prebiehala praktická výučba.

Materiálno-technické zabezpečenie miesta výkonu ZS pre vytvorenie podmienok na reálne overenie získaných vedomostí, zručností a schopností absolventov kontrolovaného UO bolo vyhovujúce, spĺňalo normatívom stanovené požiadavky.

Bezpečnosť a ochrana žiakov pri konaní ZS bola zabezpečená, zásady bezpečnosti boli dodržané. Úprava zovňajšku žiakov s využitím pracovného odevu a obuvi počas celej doby trvania praktickej časti skúšky zodpovedala predpísaným požiadavkám uvedeným tiež v Školskom vzdelávacom programe - *Gastronómia*.

Na pracovné činnosti žiakov aktívne dohliadali všetci členovia skúšobnej komisie. Časový harmonogram praktickej časti ZS pozostávajúci z jednotlivých činností (kontrola hygieny a pracovného oblečenia, vyhotovenie žiadanky na inventár, prípravné práce, predvádzanie zručností) bol dodržaný. Zo schválených 15 tém si každý žiak za účasti komisie⁶ dňa

⁴ Promenáda, a. s. Hotel Yasmin, Tyršovo nábrežie 1, Košice;

⁵ Stredisko praktického vyučovania, Kpt. Nálepku 19, Košice;

⁶ Zástupkyňa riaditeľky školy, triedna učiteľka, MOV;

17. 05. 2022 vyžreboval 1 tému. Tú písomne spracoval do podoby dokumentu, ktorý obsahoval prevažne teoretické poznatky a fotodokumentáciu k vyžrebovanej téme. Písomné spracovanie témy malo jednotnú predpísanú formu a bolo súčasťou hodnotenia ZS. Pri vykonávaní prípravných prác žiaci preukázali **adekvátne pracovné zručnosti a osvojené pracovné návyky**, činnosti vykonávali samostatne pod odborným dohľadom MOV, ktorý žiakov priebežne usmerňoval a získaval informácie o úrovni ich zručností. Žiaci pri individuálnych odpovediach a prezentácii pripravenej témy boli skúšobnou komisiou vyzvaní k opisu, demonštrácii vykonávaných činností a zdôvodneniu vybraného postupu. Žiaci aktívne komunikovali s komisiou, odbornú terminológiu pri popise prác a vykonávaných činností uplatňovali v malej miere. Na otázky kladené členmi skúšobnej komisie pohotovo reagovali len niektorí, nedostatky v adekvátnej argumentácii sa vyskytli takmer u všetkých žiakov. Cielene vedená komunikácia medzi skúšanými žiakmi a komisiou prispela k vytvoreniu pozitívnej pracovnej atmosféry. Po predvedení praktických zručností žiakov každý skúšajúci zaznamenal do svojho hárku pripraveného na hodnotenie preukázaných vedomostí a zručností jednotlivých žiakov navrhované známky, ktoré boli po argumentačnej rozprave vyjadrením sa všetkých členov skúšobnej komisie uzavreté a MOV zaznamenané do dokumentácie ako konečné. Pri hodnotení učebných výkonov žiakov najmä v oblasti manuálnych zručností skúšajúci zohľadňovali negatívne dopady pandemického obdobia.

Úroveň preukázaných zručností a poznatkov žiakov korešpondovala s požiadavkami na profil absolventa UO 6444 H čašník, servírka. Žiaci, ktorí sa pripravovali v SDV, nepreukázali na praktickej časti ZS osvojené pracovné zručnosti na vyššej úrovni ako žiaci, ktorí neboli zaradení do SDV. Aplikovať požadované teoretické vedomosti a správne uplatňovať odbornú terminológiu vedeli na nižšej úrovni, dodržiavanie pravidiel bezpečnej práce bolo v oboch skupinách žiakov porovnateľné.

V sledovanom UO bol na kontrolovaných ZS dosiahnutý **celkový priemerný prospech** 1,29. Žiaci pripravovaní v duálnom vzdelávaní dosiahli vo vyžrebovaných praktických úlohách priemerný prospech 1,50, s lepším výsledkom (1,00) ukončili praktickú časť ZS žiaci zaradení mimo SDV, pričom ich priemerná známka (2,00) z Ovy na konci 3. ročníka bola výrazne horšia. Naopak žiaci zaradení do SDV dosiahli na praktickej časti ZS rovnaké výsledky (priemer 1,50) ako z Ovy na konci školského roka 2021/2022.

Realizácia Ovy v čase pandémie COVID 19 u žiakov konajúcich ZS nebol v školskom roku 2020/2021 realizovaný v plnom rozsahu. Celková miera neabsolvovania praktického vyučovania u týchto žiakov v 2. ročníku v dôsledku epidemiologickej situácie bola 80 %. Podľa riaditeľky školy i zamestnávateľa pripravujúceho žiakov v duálnom vzdelávaní mala dištančná forma výuky v rámci praktického vyučovania negatívny vplyv na zručnosti žiakov. V 3. ročníku štúdia žiaci absolvovali Ovy už v celom rozsahu.

Teoretická časť ZS v kontrolovanom UO sa konala v **1 odbornej učebni školy** pred 4-člennou skúšobnou komisiou. Každý žiak si vyžreboval 1 z 25 tém, ktoré obsahovali zadania zamerané na overenie teoretických vedomostí a poznatkov z odborných predmetov sledovaného UO.

Počas realizácie teoretickej časti ZS boli členovia skúšobnej komisie sústavne prítomní v učebni a dodržiavali harmonogram ZS. Žiaci v priebehu prípravy na odpoveď využívali

pripravené schválené učebné pomôcky. Učitelia odborných predmetov pri skúšaní žiaka viedli s ním riadený rozhovor, formulovali doplňujúce otázky, ktorými zisťovali úroveň a rozsah osvojenia poznatkov žiaka v oblasti vyžrebovanej témy. Svojím prístupom, primeranou cielenou komunikáciou prispeli k vytvoreniu pozitívnej atmosféry. Do skúšania sa aktívne zapájali všetci členovia skúšobnej komisie, nimi žiakom kladené otázky najčastejšie súviseli s prepojením teoretických vedomostí s praxou. Žiaci vzdelávaní v SDV aj žiaci mimo duálneho vzdelávania pri svojich odpovediach dokázali prezentovať využiteľnosť osvojených teoretických poznatkov v praxi až po nabádaní, resp. uvedení modelových situácií skúšajúcimi. Obe skupiny žiakov pri skúšaní mali problémy so súvislou odpoveďou, používané vety boli jednoduché s nízkou mierou uplatňovania základnej odbornej terminológie. Na kladené otázky dokázali reagovať zväčša stručne, často jednoslovné. Odborné teoretické vedomosti boli na vyššej úrovni preukázané u žiakov pripravovaných v škole mimo SDV. **Hodnotenie žiakov** z teoretickej časti ZS navrhovali učitelia odborných predmetov podľa rozsahu a správnosti obsahu i celistvosti jednotlivých ich odpovedí s prihliadnutím na ich výsledky dosiahnuté počas celého štúdia. **Úroveň preukázaných vedomostí a poznatkov** žiakov zodpovedala požiadavkám profilu absolventa príslušného UO.

Výsledky žiakov v kontrolovanom UO na teoretickej časti ZS boli na vyššej úrovni u žiakov pripravovaných mimo SDV (1,25) ako u žiakov zaradených do SDV (2,00). Celkový dosiahnutý priemer všetkých žiakov (6) z teoretickej časti ZS bol 1,50.

Známky z praktickej a teoretickej časti ZS ako aj celkové hodnotenie ZS všetkých žiakov boli prerokované a stanovené skúšobnou komisiou. **Celkové hodnotenie** ZS vrátane výsledkov klasifikácie jednotlivých častí ZS oznámila skúšaným žiakom predsedníčka skúšobnej komisie v deň, kedy vykonali teoretickú časť ZS.

Príslušná **profesijná organizácia nedelegovala** do skúšobnej komisie kontrolovaného UO svojho **zástupcu**.

Zástupca zamestnávateľa, ktorý poskytoval žiakom prípravu v SDV v dotazníku uviedol, že žiaci kontrolovaného UO počas realizácie OVY prejavovali záujem o zvolený odbor, vykonávané odborné činnosti a nadobúdanie požadovaných sociálnych zručností. Zdôraznil, že žiaci preukazovali na praktickom vyučovaní pracovné zručnosti primerané požiadavkám vyplývajúcim zo stanoveného profilu absolventa. Zároveň uviedol, že týmto žiakom chýbali niektoré požadované odborné teoretické vedomosti a tie, ktorými disponovali, nedokázali samostatne aplikovať na praktickom vyučovaní. Finančná odmena bola počas štúdia poskytovaná len žiakom pripravovaným v SDV. Jej priemerná výška 50 € v 3. ročníku bola podľa zamestnávateľa aj vyjadrenia riaditeľky školy výrazne motivujúcim faktorom pre zapojenie sa žiakov do duálneho vzdelávania.

Napriek tomu, že absolventi kontrolovaného odboru neabsolvovali v dôsledku pandémie COVID 19 OVY v 2. ročníku v plnom rozsahu, zamestnávateľ v dotazníku uviedol, že žiaci sú dostatočne pripravení pre zapojenie sa do pracovného procesu za predpokladu, že osvojené zručnosti a návyky budú naďalej rozvíjať.

Z rozhovoru s triednou učiteľkou vyplynulo, že v oblasti praktickej prípravy na OVY bola vyššia úroveň praktických zručností u žiakov pripravovaných v SDV, čo však počas realizácie

praktickej časti ZS preukázané nebolo. V ostatných oblastiach (dochádzka do školy, študijné výsledky a správanie sa žiakov) rozdiely medzi oboma skupinami žiakov nepotvrdila.

1.3 INÉ ZISTENIA

Jeden zo zamestnávateľov⁷ poskytujúci duálne vzdelávanie žiakom školy na základe uzatvorenej zmluvy o duálnom vzdelávaní v čase pandémie COVID 19 pozastavil spoluprácu so školou (od 16. 10. 2020 neposkytoval žiakom OVY), ktorá nebola ku dňu konania inšpekcie obnovená.

2 ZÁVERY

Prípravu, priebeh a organizáciu ZS v UO 6444 H čašník, servírka škola realizovala v súlade s platnými právnymi predpismi. K tematickému obsahu ZS podala súhlasné stanovisko príslušná profesijná organizácia. Témy pre praktickú a teoretickú časť skúšky v kontrolovanom odbore boli vypracované v súlade s výkonovými a obsahovými štandardami príslušného štátneho vzdelávacieho programu. Úroveň preukázaných vedomostí a zručností žiakov zodpovedala požiadavkám profilu absolventa kontrolovaného UO stanoveného v súlade so štátnym vzdelávacím programom.

Výsledky žiakov pripravujúcich sa mimo duálneho vzdelávania v praktickej i teoretickej časti ZS boli lepšie v porovnaní s výsledkami žiakov vzdelávaných v SDV. Pričom rozdiel medzi výchovno-vzdelávacími výsledkami dosiahnutými v priebehu štúdia a výsledkami dosiahnutými na ZS u žiakov vzdelávaných mimo SDV bol výrazný. Tieto výsledky u žiakov zapojených do SDV boli porovnateľné.

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

- **odporúča:**
 1. zaradiť do tém teoretickej časti záverečnej skúšky úlohy zamerané na rozvoj kritického myslenia žiakov a prepojenosť teoretických vedomostí s praxou;
 2. realizovať javovú a kauzálnu analýzu výchovno-vzdelávacích výsledkov žiakov dosiahnutých v priebehu štúdia verzus výsledkov jednotlivých častí ZS;
 3. prijať opatrenia na odstránenie príčin nekompatibility priebežných výsledkov edukácie žiakov a výsledkov ZS.
 4. zabezpečiť porovnateľnosť úrovne teoretických vedomostí a praktických zručností všetkých žiakov bez ohľadu na ich zapojenie do SDV.

⁷ Študentské domovy a jedálne TUKE, Nĕmcovej 1, Košice;

PÍSOVNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII

1. školský vzdelávací program – Gastronómia
2. organizačné zabezpečenie a harmonogram ZS
3. menovacie dekréty predsedu skúšobnej komisie
4. menovacie dekréty ostatných členov skúšobnej komisie
5. zoznam žiakov
6. prehľad prospechu žiakov z odborných predmetov
7. témy jednotlivých častí ZS pre kontrolovaný odbor
8. záznam z losovania tém na praktickú časť ZS
9. hodnotiace hárky na hodnotenie vedomostí, zručností a návykov v praktickej časti ZS
10. prehľad hodnotenia a klasifikácie jednotlivých častí ZS
11. prehľad o prospechu žiakov na ZS
12. písomné vyjadrenie Republikovej únie zamestnávateľov k obsahu ZS
13. vyjadrenie zamestnávateľa k miestu konania ZS

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

školská inšpektorka: Ing. Liana Pírová

Dňa: 04. 07. 2022

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

- a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Košice:
Ing. Liana Pírová
- b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:
Ing. Martina Zeteková

**Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 06. 07. 2022
v Košiciach:**

- a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Košice:

Ing. Liana Pírová

.....

- b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Ing. Martina Zeteková

.....

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú
(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 dní pracovných od prerokovania):

Ing. Martina Zeteková, riaditeľka školy

.....

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

Ing. Liana Pírová, školská inšpektorka

.....

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti